

ترجمه و ویرایش (۳)

حسن لاهوتی

American Indians Today

1. Indians in the United States are faced with significant problems. 2. First, as groups of people with their own languages and cultures, each tribe wants to keep up its traditions and preserve some of its native customs. 3. The adults want their children to be proud of being Indians, as well as to survive in the outside world. 4. The young people want to enter the modern world, which they see on television and in movies. 5. Like everyone else, they are anxious to get a good education and a good job. 6. However, the Indians see little prospect for success and become frustrated because they usually go to inferior schools and

ترجمه دانشجو

هندیهای آمریکایی امروز

متن ویرایش شده

وضع امروز سرخپوستان آمریکا

(۱) سرخ پوستان ایالات متحده آمریکا با مشکلات عمده‌ای روبرو هستند. (۲) نخست اینکه، آنان گروه‌هایی از مردم اند با زبان و فرهنگ خاص خود، و هر قبیله می‌خواهد سنت‌های خود را پاس دارد و بعضی از آداب و رسوم بومی را حفظ کند. (۳) بزرگترها می‌خواهند بچه‌هایشان به سرخپوست بودن افتخار کنند و در محیط غیر سرخپوستی نیز گلیم خود را از آب در آورند. (۴) نسل جوان می‌خواهد به دنیای جدید، که آن را در تلویزیون و فیلم‌های سینمایی می‌بیند، وارد شود. (۵) آنها، همانند هر کس دیگری، مشتاق این تحصیلات کافی و شغل مناسب داشته باشند. (۶) با این حال، سرخپوستان چندان امیدی به موفقیت ندارند و سرخورده می‌شوند چون معمولاً به مدارس سطح پائین می‌روند و اغلب نمی‌توانند خود را با زندگی شهری وفق

(۱) هندیها در ایالات متحده آمریکا با مشکلات عمده‌ای روبرو می‌شوند. (۲) نخست اینکه، به عنوان گروه‌هایی از مردم با زبانها و فرهنگهای خودشان، هر قبیله می‌خواهد سنت‌هایش را نگاه دارد و بعضی از رسومات بومی‌اش را حفظ کند. (۳) بزرگترها می‌خواهند بچه‌هایشان از اینکه هندی هستند افتخار کنند و در دنیای خارج به خوبی زندگی کنند. (۴) نسل جوان می‌خواهد برای دیدن تلویزیون و سینما به دنیای مدرن و پیشرفته وارد شود. (۵) آنها، همانند هر کس دیگری، مشتاق این هستند که تحصیلات خوب و شغل خوبی داشته باشند. (۶) بهر حال، هندیها چشم انداز کمی برای موفقیت می‌بینند و نوامید می‌شوند چون معمولاً به مدارس سطح پائین می‌روند و اغلب نمی‌توانند درست در شهر زندگی

often cannot adjust to life in the city. 7. In addition, many Indians feel they are discriminated against, partly because they see themselves as losers in movies and in history books. 8. They have lost much of their self-confidence and pride, and they must acknowledge this fact in order to get rid of their problem.

دهند. (۷) به علاوه بسیاری از سرخپوستان احساس می‌کنند که مورد تبعیض قرار دارند و علت آن تا اندازه‌ای این است که همیشه خودشان را در فیلمهای سینمایی و کتابهای تاریخی شکست خورده می‌بینند. (۸) آنها، تا حد زیادی، اعتماد به نفس و غرور خود را از دست داده‌اند و اگر بخواهند از شر مشکلاتشان خلاص شوند، باید این واقعیت را قبول کنند.

کنند. (۷) به علاوه، بیشتر هندیها احساس می‌کنند که آنها مورد تبعیض قرار دارند، بخشی به خاطر اینکه همیشه خودشان را در فیلمهای سینمایی و کتابهای تاریخی شکست خورده می‌بینند. (۸) آنها بیشتر اعتماد به نفس و غرورشان را از دست داده‌اند و باید این حقیقت را قبول کنند که می‌توانند از شر مشکلاتشان رهایی یابند.

توضیحات

عنوان پاراگراف، کلمه Indian، گرچه بمعنی "هندی" یا منسوب به هند است، وقتی صحبت از آمریکا باشد، بر سرخپوستان بومی آن قاره دلالت می‌کند. مترجم اولین معادلی را که به نظرش رسیده انتخاب کرده و در خلال ترجمه متن برنخورده که متن درباره هندیها نیست. مترجم علاوه بر عقل سلیم، و قدرت استنباط، به معلومات عمومی هم نیاز دارد. برای پرهیز از اشتباهات آشکار و مضحک، عنوان را معمولاً پس از خواندن متن ترجمه می‌کنند. در این مورد، پس از خواندن متن تردیدی باقی نمی‌ماند که مقصود از Indians اهالی هندوستان نیست بلکه سرخپوستانی است که اروپائیان مهاجر در آمریکا با آنان روبرو شدند و آنان را هندی خواندند.

جمله اول. faced. اسم مفعول فعل face در اینجا صفت است که پس از فعل to be آمده است. این جمله را نباید مجهول تصور کرد.

جمله دوم. عبارتی که با as شروع شده و با کاما از جمله اصلی جدا شده است، عبارتی است توضیحی که فاعلش در درون خودش مشخص نیست. با توجه به Indians در جمله قبلی و each tribe پس از کاما، در می‌یابیم که سخن درباره سرخپوستان است. اشتباه مترجم از این تمایل رایج سرچشمه گرفته است که هر جا as دیدیم، بدون توجه به نقش گرامری آن بنویسیم "بعنوان"؛ این روش یکی از مصادیق کلیشه‌های نادرستی است که در برابر برخی کلمات و ترکیبات انگلیسی بین اهل ترجمه رواج یافته است. نباید فراموش کرد که as در برخی از ترکیبات، مثل همین جا، به معنای to be است.

فعل مرکب to keep up در فرهنگهای لغت برابر maintain in proper, continue, observe condition و حتی carry on آمده است. به نظر من بهترین معادل آن در اینجا پاس داشتن و محترم

شمردن است و این هر دو فعل با کلمه سنت میل ترکیبی دارد. پیشنهاد دیگر: می خواهند بر ستهای خود باقی بمانند. در ضمن، رسومات، مثل "عملیاتها" که این روزها رایج شده، جمع مضاعف و غلط است. رسوم، خود جمع رسم است.

جمله ۳. افعال فارسی نیز، مثل افعال انگلیسی، حروف اضافه خاصی را می پذیرند. در اینجا حرف اضافه "از" که مترجم بکار برده غلط است.

as well as در اینجا بیگانه مقایسه‌ای نیست بلکه به معنای also یا and می باشد. منظور از "جهان بیرون" محیطی است غریبه و بیگانه که سرخپوستان باید با آن خو بگیرند و با روابط اجتماعی و آداب و رسومش خود را تطبیق دهند. در اینجا عبارت "محیط غیر سرخپوستی" مقصود نویسنده را صریح‌تر می‌رساند و تعبیر "گلبم خود را از آب در آوردن" در مقایسه با تعبیر "دوام آوردن" تعبیری آشنا تر و مؤثرتر است.

جمله چهارم. اشتباه مترجم عدم توجه به روابط گرامری کلمات این جمله است. جمله اصلی، main clause. تا قبل از کاما تمام می‌شود و جمله‌ای کامل است:

The young people want to enter the modern world.

عبارتی که با حرف ربط which شروع شده، در گرامر، adjective clause خوانده می‌شود و می‌دانیم این clause ها به دو نوع restrictive و non-restrictive تقسیم می‌شوند که کاربرد هر یک جداست و بنابراین مفهومی جداگانه نیز بوجود می‌آورند که در ترجمه حتماً باید رعایت کرد. نوع clause ی که اکنون در این جمله می‌بینیم non-restrictive است، یعنی صرفاً درباره اسم خود توضیح می‌دهد؛ به عبارت دیگر اگر این توضیح را از جمله حذف کنیم لطمه‌ای به main clause نمی‌زند و اسم قبل آن ناقص نمی‌ماند. وقتی به adjective clause در جملات انگلیسی بر می‌خوریم تشخیص نوع آن برای ترجمه حائز اهمیت بسیار است. اگر مترجم اشتباه می‌کرد و نوع این adjective clause را تشخیص نمی‌داد، لابد چنین ترجمه می‌کرد: نسل جوان می‌خواهد به دنیای مدرنی وارد شود که آن را در تلویزیون و فیلمهای سینمایی می‌بیند.

اگر دقت کنید، ملاحظه می‌فرمائید که در این جمله فارسی "دنیای مدرن" اختصاص به آن دنیای مدرنی یافته که در تلویزیون و فیلمها دیده می‌شود، نه در جای دیگر. به عبارت دیگر در این ترجمه "دنیای مدرن" محدود به تلویزیون و فیلمهای سینما شده است؛ حال آنکه در متن، نویسنده از دنیای مدرن به مفهوم عام و کلی آن صحبت کرده است. اگر این عبارت و صفتی را از جمله فارسی حذف کنیم، جمله ناقص می‌ماند.

جمله پنجم، صفت good در این جمله هم با education بکار رفته است و هم با job. معادل فارسی خوب پیش پا افتاده‌ترین معادل آنست. تحصیلات خوب یعنی چه؟ در برابر تحصیلات بد؟ شغل خوب یعنی چه؟ در برابر شغل بد؟ ملاحظه می‌فرمائید که صفت فارسی خوب در اینجا در برابر good معادل

رسایی نیست. good در زبان انگلیسی به معنای efficient (کافی)، giving satisfaction (رضایت بخش) نیز آمده است.

جمله ششم. However. در آغاز این جمله قید معایرت است؛ و نشان می‌دهد که جمله بعد از آن با جمله قبلی نسبت معایرت پیدا خواهد کرد. با این حال، با این وصف، اما و از این قبیل معادل‌هایی پسندیده است.

اشتباه مترجم در آنست که جمله The Indians see little prospect for success را تحت اللفظی ترجمه کرده و آن را بر طبق دستور زبان فارسی سامان داده، اما توجه نکرده است که کلمات چشم انداز و کمی با یکدیگر میل ترکیبی ندارند و از چشم انداز کم مفهوم می‌به ذهن نمی‌آید. نیز توجه نکرده که چشم انداز برای موفقیت بی معناست. مترجم، از یک سو، باز هم به معنای اولیه کلمه perspective اکتفا کرده و، از سوی دیگر، به تفاوت معنایی little با a little توجه نکرده و شاید هم little را در اینجا صفت برای کلمه perspective گرفته است. گفتنی آنکه perspective در فرهنگ‌های لغت به معنای look forward و sth. expected, hoped for نیز آمده است و نمی‌شود همه جا آن را چشم انداز ترجمه کرد.

احتمال دارد مترجم دچار خطای چشم شده و فعل adjust را با قید just اشتباه گرفته و آن را "درست" ترجمه کرده است؛ همین اشتباه چشم، سبب شده است تا همه جمله را غلط ترجمه کند. adjust to sth یعنی سازگاری پیدا کردن، وفق دادن با چیزی.

جمله هفتم، حرف اضافه as در اینجا هم به معنای to be است که مترجم به آن توجه کرده و نوشته است "به عنوان شکست خورده". گفتنی آنکه در برخی کتابهای گرامر اینگونه عبارتهای مبتداء به as را صفت اسم یا ضمیر قبل می‌دانند.